

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDESI, SZEPIRÓDALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt
Fél évre	2 »
Negyed évre	1 »

Felolós szerkesztő:

Fehér János.

Kiadóhivatal: a turócz-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turócz-Szt.-Mártonba küldendők.

Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint.

Lapunk számára hirdetéseket — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.

A magyar szellem munkásai.

A dicsőségből kijut nálunk a szellem munkásainak, — már akinek! Kenyeret azonban még nem biztosított a számukra a magyar társadalom. Ha ad is kenyeret, ez csak ideig-óráig való s nem biztos. A mi kenyeret a szellem munkásai — az írók és művészek — ideig-óráig kapnak a társadalomtól, az semdűs kenyér. A megélhetésre ugyan elég, de többre nem telik. Nálunk a regék világa egy-egy külföldi író vagy művész gazdagsága, melyet merőben szellemének munkájával szerzett.

De ez a revevilág nem ideálunk nekünk, vagy ha ideálunk is, nem követeljük az ideál megvalósítását. Legfőbb jó, ha egy társadalom a szellemet anyagi javakkal fényesen jutalmazza, de hogy a jutalmazás fényes legyen, azt nem kötelessége megselekedni a társadalomnak. Viszont érdeke, feladata és kötelessége a társadalomnak, hogy a szellem munkása legalább megfelelő anyagi jutalomban is részesüljön.

Hogy író és művész nálunk mondhatni a véletlenből él, ennek az az oka, hogy még nincs megfelelő közönségünk. Az igaz, hogy a magyar író egyedül a magyar közönségre van utalva nyelvünk elszigeteltségénél fogva. Német, francia, angol, olasz könyvet olvasnak az egész világon, az egész világ jutalmazza tehát a német, francia, angol író munkásságát. Más kultúrnépeknek, mint pl. az oroszoknak, spanyoloknak nagy közönsége van, mert nagyobb számmal vannak a föld kereségén.

Kis nemzetek is dűsan honorálhatják íróikat, ha az egész nép, közönség, mint például a svéd, norvég, holland vagy dán nép. Viszont mi magyarok nem vagyunk épen kevesen, de a szellemi munkásság iránt érdeklődő közönségünk aránylag kicsiny. Kevés könyvnek van nálunk kelete, még kevésbé kelendő nálunk a művészi termék. Kiválékép a magyar író, művész munkáját nem portálja közönségünk. Idegen művész munkájára könnyebben talál nálunk vevőt, mint a magyar művész az ő

jobb művére. Irodalmi és esetleg gyöngébb művészi közönségünkben nincs hát elég nemzeti öntudat. Pedig ez elsőrangú, sőt legelső kellék, hogy egy nemzet irodalomban és művészetben a kor nivójára emelkedhessék és haladasson. Ezen a téren a szovinizmus csakugyan erény, ha más téren nem is az. A saját íróinkat és művészeinket becsüljük meg, ez a legfőbb követelmény ahhoz, hogy irodalmunk és művészetünk emelkedhessék és párhuzamosan haladasson a szellemi élet terén a vezető nemzetek irodalmával és művészetével.

Társadalmi szempontból foglalkozunk e kérdéssel, de ki kellett térnünk irodalmi és művészi szakkérdésekre is, mert ezekből meríthetjük a kérdés társadalmi részéhez a magyarázatot.

A magyar szellemi élet művelőinek kenyérkérdése a magyar közönség ügye. Első sorban a magyar közönségen fordul meg, hogy íróinknak és művészeinknek ne kelljen a megélhetés gondjaival küzdeniük. Viszont, ha a közönség szellemi gyönyörködtetést vár íróinktól s művészeinktől, adja is meg nekik a módot, hogy nyugodtan érje őket az ihlet órája s az alkotás munkájának harmóniájába ne zördüljön bele a megélhetés gondjának diszonáns hangja.

Természetesen az íróknak és művészeknek maguknak is kell az érdekeiket gondozni. Az irodalmat és művészetet is ki tudják aknázni a kalmár szellemek az írók és művészek rovására. Ritka munkása az a szellemi életnek, a kit Isten együttal kalmárszellemmel is megáldott. A kinek lelkébe az az ihlet néha beszkokott lopózni, abban kevés leledzik a kalmárszellemről. Ezért prédája az író és a művész mindenkinek, ha az író vagy a művész lelke ihletének gyümölcsseit le akarja szedni. S ilyenek sokan akadnak manapság, mikor a közönség, ha nem is sokat, de némit kész áldozni a szellemi kincsekért. Ennek az áldozatkészségnek aztán hasznát a látja, a ki visszaél az író gyakorlatlanságával és nem maga az író és a művész. Az író és művész

dolgozik, az anyagi kincseket azonban más gyűjti fel, és édes keveset juttat magának az íróknak és művészeknek.

Ez ellen is védekezniök kell már végrehaláhára a magyar szellemi élet munkásainak. És ez a védelem nemcsak az írók érdeke, hanem közérdeke. Mert ellenkezik az általános erkölcsi érzéssel, hogy ne az élvezze a munka gyümölcsét, a ki dolgozik. De meg közérdek az is, hogy a magyar íróknak és magyar művészeknek anyagi helyzete mentől jobban biztosíva legyen.

Ezért látunk nemcsak irodalmi, hanem társadalmi érdeket abban, hogy ne maradjon sikertelen azoknak a buzgólkodása, a kik egy testület, egy egyesület alakjában védő bástyát akarnak vonni a magyar szellemi élet munkásainak érdekei közé.

Ez az egyesület Magyar Szerzők Egyesülete néven akar megalakulni, s magába foglalni mindazokat, kik olyan szellemi alkotással lépnek fel, a melyt mint írói vagy művészi muakát tényének vélelemben részesítenek. Ezen egyesület keretében a szellemi élet művelői nyíltan, őszintén bevallhatják, hogy vannak anyagi érdekeik is és ezen anyagi érdekeiket portálhatják és fejleszthetik. Ez az egyesület, ha beváltja, a mire hivatva van, hatékony tényező lehet irodalmi és művészi életünkben; de sikeresen működhetik a társadalom érdekében is. Mert a társadalomnak jelentékeny érdekei fűződnek ahhoz, hogy akik kincseivel gazdagítják a nemzeti művelődést, azok nyugodtan, anyagi gondoktól menten élhessenek az alkotás művének.

A nyugdíj-törvény revíziójához.

(Üzvegyek és árva nyugdíja)

A nyugdíj-törvény egyes intézkedései módosítandók lennének, mert az ellátásra igényt tartók egy jelentékeny részére felelt sérelmesek. A nyugdíj-törvény azon rendelkezése tarthatatlan, mely szerint az állami tisztviselők 40 évi szolgálat után tarthatnak igényt teljes nyugdíjra, holott a tanárokat ez már a

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Idegen költőkből.

Ballada.

— Richepin. —

• Szerelmedért ledny kinyúj
Bármít is — megteszem.
• Anyd szívét öleberémt,
S te léss a kedvesem!

Mege a legény, édes anyját
Megöli kegyetlen,
Kitépi nagy piros szívét
A szív meg-megrezzen.

Remegő kézben vissi már —
Szembé könyvvel tolv,
Nem lát . . . megbötkli s elbukik,
A sziv a porba hull.

Im szól a sziv, csodálatos,
Szava vélnéd zokog:
• Az Istenért éa gyermekem
Nem esett-e bajod? •

Emlék.

— Grün Anastáz —

Agg néném ósdi könyvében
Elsárgult fálevél,
Elszáradtan, elfonnyadtan
Letűnt multról regél.

A kéz, a mely szakasztá rég,
Szent' elfonnyadt már tün . . .
Néném csak nézi — s hirtelen
Könny pereg arcáján.

Turózi Szigfrid.

Visszahódítás.

— A »Felvidéki Híradó» eredeti tárcája. —

Az »aranyos Erzsike» hívták őt a falubeliek. Mert csupa szinarany volt a haja, olyan szép, olyan szelid fényű. És aranyos volt a kedélye is, mely kisugárzott abból az örökké mosolygó szempárból, a mint ott ült ingerlő ajakán, meg dővöködve kitört pajzán dalban, pajkos tréfában. És bizony szép volt az »aranyos Erzsike», talán legszebb a faluban. A legények legalább annak mondták, míg a fehérseledek véleménye e tekintetben némileg elágazott. Az is igaz, hogy a női szem élesebben látja a rejtett hibákat,

különösen ha vetélytársnőnél kutatja. Sőt ráakad olyanra is, a mi nincs is meg.

Én pedig hiába tagadnám, hogy az aranyos Erzsike minden kedvessége mellett ne lettek volna meg a maga hibái. Hísz úgy se maradtak titokban, susogott róluk az asszonyép, úgy meg amúgy, s örült neki nem egy férfi, ki különben az Erzsike hibáit imádonderénynek tekintette. S a susogás egyre hangosabb lett, s az erényimádók száma egyre nagyobb, úgy hogy végre, nagy későn, még a férj is megtudott róla valamit.

Mert tesszik tudni, hogy az aranyos Erzsike még tavaly a farsangban férjhez ment. Egy fiatal paraszt-gazda vette őt el. Nyalka legény, ki épen hazakerült a katonaságtól s szívét rövid ostrommal bevete. És Erzsike, bár válogathatott volna igen jómódú, sőt gazdag kérőkben, örök hűséget esküdött a derék Mihályinak, s boldogan oda költözött a portájához, bár ura csak fertályos gazda volt. Különbön mindketten munkakedvelők lévén, nem éltek épen szűk viszonyok közt. Mert Erzsikének is volt ám valamicskeje, egyház része és néhány hold földje, az elhalt szülei után rámaradt jussa.

Nem is a kormány körül volt a hiba, hanem megesezt az ama bizonyos örök hűséggel, melyet Erzsike Mihály uramnak az oltárnál fogadott volt. Pedig hígy-jék el, hogy Erzsike szerette az urát. De hát mikor ilyen volt a természete, hallgatnia kellett a csábra s

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi

alkálikus természetes savanyuvíz

Mint nyálka oldó szer
 egy magában mint meleg tejjel vegyítve
 köhögésnél, rekedtség-
 nél, tüdőhurutnál stb.
 legjobb gyógysikerrel ajánlatik.
 Nehézén emésztő gyomor-
 hurutnál kitűnő hatása van!

Kap-
 ható **Schwarz Kálmán** cég-
 nél

Kérje

The *Continental*
 a *Bodega Company*

világhírű spanyol és portugál
 borait

Sherry
 Portbor
 Malaga
 Madeira
 Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb
 fűszer és csemege kereskedé-
 sekben, valamint poharanként
 az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Saját fiók: Budapest
 aszakis: N. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca
 sarkán, a Beny-Úsinnal szemben.

Raktár Wix Miksa urnál,
 déligyümölcs- és csemegeárú-üzlet.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi szer ellentállt az idő megpróbáltatásának,
 mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomosla-
 pító bedörzsölésként alkalmazatik közvényűnél, oszónál, tap-
 szagatásnál és meghűlésknél és az orvosok által bedörzsölé-
 sokra is mindig gyákrában rendeltek. A valódi Horgony-
 Pain-Expeller, gyakorla Horgony-Liniment olnevezés alatt,
 nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy
 háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt.
 üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban kész-
 letben van. Főraktár: Török útszél gyógy-
 szeresznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával
 igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbörkű
 utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkáro-
 sodni, az minden egyes üveget „Horgony” véd-
 sely és Richter cégjegyzés nélkül mint nem va-
 lódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem vál-
 toztatja, szerkezete pontosabb és jobb,
 mint a legdrágábbakké.

Ara darabonként 3 forint

Jótállás mellett, míg a készlet tart.
 Hozzá ezüstös óralánc 60 kr.

Őnberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiál-
 litáson kitüntetve, gyakorlás nem kell.
 Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes
 munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós
 és pénzmeztakarító.

Darabja 3 frt.

A penge *** csillagos acélból és a többi
 részei alpaccaból vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál
 BUDAPEST, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

MINDEN SORSJEGY UTAN FIZETÉS NÉLKÜL
 MIND A 6 HUZÁSON JÁTSZIK.

USA GYIKOR SORSJÁTÉKA

100.000 FORINT

20.000 KORONA

5 NYEREMÉNY a 20.000 KORONA SZÁMÚ
 AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKET KIVÁNTA 20% LEVONÁSSAL
 AVALL ALAT KÉSZPENZBEN VISSZAKAPAROLJA

EGY SORSJEGY ÁRA: IKORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én
 Sorsjegyeket ajánl:
 Turóc-szt.-mártoni részv. takarékpénzt.
 Turóci keresk. és hitelintézet.
 Moskóci Ferenczné könyvkereskedése.

Százezrei a
 családoknak iszzák
 előszeretettel
 naponta a

Éljen! éljen!

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávét.

Fontos a babkávénak egészségre ártalmas alkotórészeitől.
 Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát
 és kedvét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé
 étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és
 gyermekekre egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkitűnőbb
 patika a babkávénak, valamint ajánlásra legmáltóbb vegyülete
 is annak. Tekintettel az egészségre és takarékoságra, a valódi
 Kathreiner-nak többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Érvás az értéktelen utánzatoktól.

Csak Rum-Real ad a teának különös jó és finom izl. Ki csak egyszer élvezett **Pekarek valódi china-teát,**
 Mindenemű fűszer- és csemege-
 cikkek mellett kaphatók: **Wix Miksa fűszer- és csemege-kereskedésében, Turóc-Szt.-Mártonban.**
 soha más teát nem vesz.

Turóc-szt.-mártoni Magyar Nyomda — Moskóci Ferenczné.